

Protokoll 12/2023

fört vid Överförmyndarnämndens sammanträde torsdagen
den 14 december 2023 kl. 16:00-16:40, Vällingbyplan 2, 1 tr.,
rum Vällingby 18

Ledamöter	Fredrik Pettersson (S) Ordförande Ewa Samuelsson (KD) Vice ordförande Barbro Engdahl (S) Johan Brege (M) Kenan Parlak (V)
Ersättare	Annelie Carlsson (S) Stephan Gullberg (MP) Camilla Hane (M) Gunilla Svensson Pilefors (M) Özlem Körhan (V) §§9-14
Övriga närvarande	Håkan Pär Andersson Förvaltningschef Amanda Vidhall Nämndsekreterare Anita Wirén Konstantis Enhetschef Cecilia Höglund Enhetschef Kristofer Gisslén Enhetschef Helena Axelson Tjänsteman
Justerare	Fredrik Pettersson, Ewa Samuelsson
Datum för justering	2023-12-18
Paragraf	§§1-14
Sekreterare	Amanda Vidhall

§ 1

Val av justerare samt tid för justering

Nämnden uppdrar åt ordförande Fredrik Pettersson (S) och Ewa Samuelsson (KD) att justera dagens protokoll måndagen den 18 december 2023.

§ 2
Godkännande av dagordningen
Dagordningen godkänns.

§ 3**Närvarorätt**

Helena Axelson ges närvarorätt vid nämndens sammanträden.

§ 4
Borttagen på grund av sekretess
ÖFF 2023/11**Handlingar i ärendet**

- ÖFF 2023/11-30 Justerat protokoll nämndmöte 2023-11-30

§ 5

Anmälan av justerat offentligt protokoll 2023-11-30

ÖFF 2023/103

Justerat offentligt protokoll från 2023-11-30 anmäls.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/103-28 Justerat protokoll ÖFN 2023-11-30, offentligt

§ 6**Förvaltningsinformation**

Förvaltningschef Håkan Andersson visar delar av förvaltningens webbplats, godman.stockholm.se. Förvaltningschefen meddelar att det finns mycket information på webbplatsen, bland annat om hur ställföreträdare ska redovisa sitt uppdrag. Informationen finns skriftligen men också i form av filmer och webinarier.

§ 7**Övriga frågor**

Inga övriga frågor anmäls.

BESLUTSÄRENDEN

§ 8

Månadsrapport november 2023

ÖFF 2023/8

BESLUT

Uppföljningen av ekonomi och verksamhet godkänns.

Ärendet

Överförmyndarförvaltningen visar en försiktig prognos för förvaltning inklusive nämnd på 1,0 mnkr i överskott mot budget. Förvaltningens ekonomi för året, har stått inför stora ekonomiska utmaningar för bland annat kontorsflytt samt fördröjning av införandet av det nya ärendehanteringssystemet.

Den sammantagna prognosen för totala arvoden ligger på cirka 27,0 mnkr och är en positiv avvikelse med 3 mnkr efter justerad budget på 30 mnkr. Antalet ärenden som hanteras av företaget Optio, minskar successivt då nya utmanande ärenden hanteras av professionella ställföreträdare. Prognosen för ensamkommande asylsökande barn och ensamkommande barn med uppehållstillstånd visar en minskning mot förgående prognos och visar en sammantagen prognos på 4,0 mnkr. Prognosen bygger på antalet inskrivna barn i november och antalet ärenden verkar inte öka.

Förvaltningens förslag till beslut

Se under rubriken BESLUT.

Framlagda förslag till beslut

Ordföranden Fredrik Pettersson (S) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/8-20 Månadsrapport november 2023

§ 9**Verksamhetsplan 2024**

ÖFF 2023/1544

BESLUT

Överförmyndarnämnden godkänner förslag till verksamhetsplan 2024 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendet

Människor som har svårt att sköta sin ekonomi, bevaka sin rätt och sörja för sin person på grund av sjukdom, ålder eller något annat skäl kan få hjälp av en god man eller en förvaltare. I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd som ser till att gode män och förvaltare sköter sina uppdrag.

Överförmyndaren ska särskilt se till att personens tillgångar används för hens nytta och att tillgångarna i övrigt är placerade på ett tryggt sätt och ger en rimlig avkastning. Överförmyndaren ser också till att föräldrar och förmyndare tar hand om barns tillgångar på ett säkert sätt till dess att barnet blir myndigt. Bestämmelserna om överförmyndarnas verksamhet finns i föräldrabalken och i förmynderskapsförordningen samt i lag om god man för ensamkommande barn. Många av dem som har behov av stöd är äldre, personer med olika funktionsnedsättningar samt ensamkommande flyktingbarn. Nämndens ansvar omfattar bland annat:

- rekrytering och byte av gode män och förvaltare
- tillsyn och arvodering av gode män och förvaltare
- information och utbildning av gode män och förvaltare
- särskilt stöd för rekrytering och arvodering av särskilt förordnade vårdnadshavare till ensamkommande barn

Överförmyndarnämnden i Stockholm har därutöver ett betydande nationellt ansvar i vissa förmynderskapsfrågor. Om god man har förordnats enligt 11 kap. 3 § vid utredning av ett dödsbo, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den avlidne hade sin hemvist. Är det i övrigt fråga om godmanskap enligt 11 kap. 3 §, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den gode mannen är folkbokförd. Om det inte finns någon behörig överförmyndare enligt dessa bestämmelser, utövas tillsynen av överförmyndaren för Stockholms kommun. Därför ansvarar nämnden bland annat för ensamkommande barn som avviker från landets samtliga 290 kommuner och för svenskar som bor i andra länder och inte är folkbokförda i någon kommun.

Nämnden har fyra utmaningar 2024:

Nämndens första utmaning är att hålla budgeten.

Nämndens andra utmaning är att korta handläggningstiderna.

Nämndens tredje utmaning är att rätta till bister som länsstyrelsen pekat på.

Nämndens fjärde utmaning är att utbilda ställföreträdare och anställda i staden.

Budget

Nämndens budget är 79,9 mnkr. Budgeten för 2024 ökar med 0,3 mnkr jämfört med 2023. Av nämndens budget är 64,9 mnkr reserverade för nämnd och förvaltning samt 15,0 mnkr till arvoden. 0,1 mnkr har tilldelats i investeringsbudget.

För arvodeskostnader som överstiger 15 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. I fullmäktiges budget finns medel reserverade i central medelsreserv, CM3, för arvoden.

Nämnden ska i samband med tertialrapport 2 rapportera helårsprognos för arvodeskostnaderna, som ska ligga till grund för bedömningen om budgetjustering.

I budget för 2024 minskade kostnader för införande av ett ärendehanteringssystem med 5,9 mnkr. I budgeten ingår ersättning för en generell uppräknings med 0,8 mnkr, avveckling av befintliga lokaler med 1,6 mnkr, ersättning för ökade kostnader för nya lokaler och lokalhyra med 3 mnkr samt medel för kortare handläggningstider med 0,8 mnkr.

Trots att nämnden får ersättning för en rad ökade kostnader kan nämnden konstatera att pris- och löneökningar beräknas öka ännu mer. Kostnadsökningar inom områden nämnden inte kan påverka måste mötas av minskade kostnader inom områden som är påverkbara. Nämnden har inga avgifter eller taxor som kan höjas för att öka intäkterna. I stort sett alla kostnader ökar på grund av inflationen. Nämnden prioriterar att behålla fast anställd personal. Nämnden måste därför spara på andra kostnader. Det handlar bland annat om att minska köp av externa tjänster, minskning av kostnader för visstidsanställd personal, sänka servicenivån i kontaktcenter vilket ger längre svarstider, söka extern finansiering för att kunna utveckla e-tjänster eller pausa projektet samt en generell ekonomisk återhållsamhet inom samtliga områden. Begränsade ekonomiska resurser ökar behovet av tydliga prioriteringar, effektiviseringar, att alla anställda engageras i ett arbete med ständiga förbättringar, bättre information och utbildning till ställföreträdare för att det ska bli rätt från början, fördjupat samarbete med stadsdelsförvaltningar, socialförvaltningen och äldreförvaltningen för att effektivisera gemensamma processer och så vidare. Det är nu viktigt att vara innovativ i det fortsatta utvecklingsarbetet. Första januari 2024 genomförs en omorganisation som bland annat ska skapa förutsättningar att arbeta mer effektivt.

Förvaltningens förslag till beslut

Se under rubriken BESLUT.

Framlagda förslag till beslut

Ordföranden Fredrik Pettersson (S) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Yttranden från fackförbunden

Saco har genom sin fackliga representant, Tomas Sjölander, lämnat ett yttrande över verksamhetsplanen enligt följande.

Sacos lokala råd på överförmyndarförvaltningen (härmed kallat Saco) är nöjda med den samverkan som finns mellan förvaltningen och facken samt skyddsombud gällande verksamhetsplanen 2024. Den ekonomiska realiteten i samhället är uppenbar för Saco och vi har beaktat den i detta yttrande. Saco är positiv till ambitionen att freda tillsvidareanställningar. Saco är överlag positiv till att inköp av tjänster och varor begränsas under 2024. Givetvis beklagar Saco att medel saknas för att ta in visstids anställda och sommarvikarier. Detta kommer leda till längre svarstider och högre stress för medarbetarna. Överförmyndarnämnden och dess förvaltning har som uppgift att bevaka att de svagaste i samhället får det stöd de behöver av sina ställföreträdare. Sedan 2015 har bemanningen ökat men ytterligare medel behövs för att slutföra digitalisering och efterföljande effektivisering av arbetet. Medarbetarna på förvaltningen gör sitt yttersta men handläggningstiderna är fortfarande långa. Saco förstår att kommunfullmäktige är i en situation där svåra prioriteringar behövs göras, varje år, i budgeten. Oavsett detta kommer Sacos lokala råd på överförmyndarförvaltningen konstant ta kampen för en god arbetsmiljö för alla medarbetare på överförmyndarförvaltningen.

Vision har genom sin fackliga representant, Elena Taubert, lämnat ett yttrande över verksamhetsplanen enligt följande.

Vision konstaterar att det ekonomiska läget medför åtstramningar i förvaltningens budget och att det minskade utrymmet får konsekvenser för verksamheten. Exempel på konsekvens är att med stor sannolikhet ingen extra personal kommer kunna tas in under arbetstoppar och sommarsemestrar; ett annat exempel är att en större mängd telefonsamtal kommer läggas över på handläggare i och med att stadens kontaktcenter kommer ta en mindre del av förvaltningens samtal.

Vision vill att det i verksamhetsplanen tas med att målen för verksamheten och förväntningarna på utfall behöver skruvas ner. Med stor sannolikhet kommer handläggningstiderna öka, och därmed även arbetsbelastningen. Det är Visions ståndpunkt att en

beredskap för ökad belastning behöver tas i beräkning, och en plan tas fram för att minska negativa konsekvenser i arbetsmiljön.

Information

Förvaltningschef Håkan Andersson informerar om vissa delar i verksamhetsplanen. Överförmyndarnämndens budget för 2024 är 79,9 mnkr. Även då nämnden får ersättning för ökade kostnader såsom avveckling av befintliga kontorslokaler och ökad hyra för nya kontorslokaler samt för att korta handläggningstiderna, beräknas pris- och löneökningar öka ännu mer. Förvaltningen måste därför dra ner på en hel del påverkningbara kostnader, bland annat behöver samtlig visstidsanställd personal sluta när deras anställningstid löper ut. Det kommer också råda en generell återhållsamhet vad gäller inköp av tjänster och varor. Kontaktcenter har meddelat att de höjer sina kostnader från 3 mnkr till 5 mnkr. Förvaltningen har inte utrymme att betala mer än 3 mnkr varför servicenivån hos kontaktcenter kommer att minska. Lägre service hos kontaktcenter kommer innebära ett merarbete för förvaltningens personal. Det kommer även råda återhållsamhet vad gäller kurser, konferenser och externa utbildningar. Inom budgeten finns inte heller pengar till det pågående projektet att utveckla e-tjänster men förvaltningen ska söka, och hoppas få, extern finansiering för detta. Den begränsade ekonomin ska även mötas med tydliga prioriteringar, till exempel förenklad granskning och bättre information och utbildning för ställföreträdare, så att de ges större möjlighet att göra rätt från början.

Håkan Andersson nämner avslutningsvis några positiva saker som sker 2024, däribland att förvaltningen kommer att sitta i nya och fina lokaler, att omorganisationen som sker vid årsskiftet skapar möjligheter till förändringar, samt att ärendehanteringssystemet Lex är på plats och kommer kunna underlätta arbetet på förvaltningen.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/1544-7 Verksamhetsplan Överförmyndarnämnden 2024
- ÖFF 2023/1544-2 Bilaga 1- Blankett set Överförmyndarförvaltningen 2024
- ÖFF 2023/1544-3 Bilaga 2 - Plan for upphandling 2024
- ÖFF 2023/1544-4 Bilaga 3 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2024
- ÖFF 2023/1544-5 Bilaga 4 Kompetensförsörjningsplan 2024-2026
- ÖFF 2023/1544-6 Bilaga 5 Lokal anvisning för informationssäkerhet 2024

§ 10 Uppföljning av länsstyrelsens tillsyn 22-23 november 2022

ÖFF 2022/626

BESLUT

Nämnden godkänner förvaltningens redovisning av uppföljning av länsstyrelsens tillsyn 2022 och lägger rapporten till handlingarna.

Ärendet

Länsstyrelsen har i november 2022 granskat 65 akter. Vid inspektionen har Länsstyrelsen följt upp nämndens handläggningstider gällande granskning och ansökningar om byte av ställföreträdare. Även beslutsmotiveringar har följts upp särskilt.

Länsstyrelsen riktar kritik i vissa ärenden. Förvaltningen tar kritiken på stort allvar och åtgärder för att rätta till bristerna är av hög prioritet.

Förvaltningens förslag till beslut

Se under rubriken BESLUT.

Framlagda förslag till beslut

Ordföranden Fredrik Pettersson (S) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Information

Förvaltningschef Håkan Andersson sammanfattar uppföljningen av länsstyrelsens tillsyn 2022. Länsstyrelsens kritik är allvarlig och berättigad, förvaltningen tar den på stort allvar. Förvaltningen följer upp kritiken både genom att gå igenom de enskilda ärendena samt genom att leta systemfel. Förvaltningen kommer i arbetet nyttja det nya ärendehanteringssystemet Lex för att korta handläggningstiderna, ha bättre koll på ärenden samt lättare dra statistik. Uppföljningen kommer också bestå av skärpt internkontroll, en översyn över de olika arbetsprocesserna, kartläggning av behov av kompetensutveckling samt på sikt införande av e-tjänster, vilket ökar möjligheten att få in rätt underlag från början. Förvaltarenheten måste också ta fler ärenden så att krävande uppdrag innehas av ställföreträdare som klarar dessa. Förvaltningen har inte utrymme i budget för rekryteringskampanjer utan behöver istället rekrytera fler ställföreträdare genom exempelvis samarbete med frivilligorganisationer.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2022/626-10 Tjänsteutlåtande Uppföljning av länsstyrelsens tillsyn 2022
- ÖFF 2022/626-9 Bilaga Uppföljning av länsstyrelsens tillsyn 2022

ANMÄLNINGSÄRENDEN

§ 11

Funktionshinderrådets protokoll 16 november 2023

ÖFF 2023/9

BESLUT

Anmälan läggs till handlingarna.

Framlagda förslag till beslut

Ordförande Fredrik Pettersson (S) föreslår med instämmande från övriga ledamöter att nämnden lägger anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/9-26 Funktionshinderrådets protokoll 16 november 2023

§ 12
Borttagen på grund av sekretess
ÖFF 2023/131

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/131-20 Sammanfattning av ärenden där rätten gått förvaltningen emot inför decembernämnd
- ÖFF 2023/131-21 Bilaga 1 Beslut tingsrätten
- ÖFF 2023/131-22 Bilaga 2 Beslut tingsrätten

§ 13
Delegationsbeslut
ÖFF 2023/1733

BESLUT

Anmälan läggs till handlingarna.

Ärendet

Förvaltningen har utsett Kristofer Gisslén till överförmyndarnämndens dataskyddsbud.

Framlagda förslag till beslut

Ordförande Fredrik Pettersson (S) föreslår med instämmande från övriga ledamöter att nämnden lägger anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/1733-1 Anmälan av delegationsbeslut

REMISSER**§ 14****Yttrande över remiss från kommunstyrelsen ”Stockholm stads trygghetsprogram 2024-2027”**

ÖFF 2023/1550

BESLUT

Som svar på remissen överlämnar överförmyndarnämnden förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Stadens trygghetsprogram för åren 2020-2023 har reviderats och kommunstyrelsen har remitterat ett nytt programförslag för åren 2024-2027. Programmet är ett styrdokument som anger inriktning för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete samt tydliggör ansvarsfördelning för stadens nämnder och bolagsstyrelser. Programmet ger en struktur för hur stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ska planeras, genomföras, kommuniceras och följas upp och består i huvudsak av två delar. Den första delen redogör för hur arbetet ska bedrivas genom att förklara olika aktörers ansvar, strukturen för arbetet samt vikten av, och formerna för, samverkan och kommunikation. Den andra delen redogör för fyra fokusområden som detta arbete ska bedrivas inom.

Nämnden ställer sig positiv till det reviderade programmet men vill lyfta fram några aspekter av, både programmet och det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet i sin helhet, som nämnden tycker är extra viktiga att belysa. Dessa aspekter är följande.

Överförmyndarnämnden har en nyckelroll i att skapa trygghet och motverka brott för de stockholmare som har en ställföreträdare. Dessa personer saknar förmågan att företräda sig själva och är därför ofta helt utlämnade till nämndens förmåga att förhindra och identifiera brott. Det är därför mycket viktigt att överförmyndarnämnden får förutsättningar för att kunna utöva sitt uppdrag på ett tillfredställande sätt. En del i det är verksamhetens behov av hjälp och stöd för att hantera de utmaningar som den organiserade brottsligheten innebär för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Dessa utmaningar påverkar hela staden men drabbar mindre nämnder som överförmyndarnämnden extra hårt eftersom dessa saknar resurser för att tillgodogöra sig

specialistkunskaper och utbildning eller för att genomföra större samverkansprojekt. Stadsledningskontoret behöver ta ett ansvar för att underlätta samverkan och ge stöd åt dessa verksamheter så att det brottsförebyggande arbetet blir enhetligt, starkt och effektivt inom hela staden. Nämnden vill också lyfta fram vikten av att det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet inom staden bedrivs på ett fokuserat och kärnfullt sätt och att genomförda åtgärder verkligen ger resultat. En förutsättning för det tror nämnden är att arbetet också följs upp på central nivå med en tydlig återkoppling. Verksamheten upplever idag att man saknar tillräcklig vägledning, uppföljning och återkoppling och att det vore önskvärt om det kunde förtydligas hur trygghetsprogrammet följs upp på central nivå. Det vore även önskvärt om uppföljningen kunde resultera i en återkoppling med förslag på förbättringar så att verksamheterna får förutsättningar för att utvecklas i sitt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. På samma tema vore det önskvärt om staden kan se över sina olika program och styrdokument och försöker minimera och slå ihop frågor där detta är möjligt. En liten nämnd som överförmyndarnämnden saknar resurser för att kunna förhålla sig till alla olika dokument och det blir lätt att viktiga frågor drunknar i den omfattande pappersexercis som alla dessa program och styrdokument innebär. Det kvalitativa arbetet behöver ges företräde framför det kvantitativa arbetet.

Förvaltningens förslag till beslut

Se under rubriken BESLUT.

Framlagda förslag till beslut

Ordföranden Fredrik Pettersson (S) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Information

Förvaltningschef Håkan Andersson informerar om att överförmyndaren har en nyckelroll i att skapa trygghet och motverka brott för de stockholmare som har en ställföreträdare. Det vore förödande om den organiserade brottsligheten kom åt huvudmän och ställföreträdare. Förvaltningen anser att detta behöver synas när resurser delas ut till nämnderna. Eftersom att överförmyndaren är en liten förvaltning finns det inte samma resurser som hos de större förvaltningarna till att exempelvis avsätta tid för personal att utbilda sig inom området. På grund av detta är det också viktigt att stadsledningskontoret samordnar och ger stöd till överförmyndarförvaltningen.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/1550-5 Yttrande över remiss Trygghetsprogrammet 2024-2027
- ÖFF 2023/1550-3 Bilaga 1 Trygghetsprogrammet 2024-2027
- ÖFF 2023/1550-4 Bilaga 2 Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande

SEKRETESS

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Ewa Elisabeth, Samuelsson	2023-12-15
Fredrik Karl Gustav, Pettersson	2023-12-15